

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการการดำเนินงานโรงเรียนสองภาษาในจังหวัดพิษณุโลก คณะกรรมการบริหารโครงการสรุปผลการประเมินโครงการตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
2. ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า
3. ขอบเขตของการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปผลการประเมินโครงการ
8. อภิปรายผล
9. ข้อเสนอแนะ

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1.1 เพื่อประเมินโครงการโรงเรียนสองภาษาในจังหวัดพิษณุโลกด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ผลผลิตของโครงการ

1.2 เพื่อทราบปัญหา และอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสองภาษาในจังหวัดพิษณุโลก

2. ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

2.1 ทำให้ทราบการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสองภาษาในจังหวัดพิษณุโลกเป็นไปตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.2 โรงเรียนในโครงการโรงเรียนสองภาษาสามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามโครงการที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้า ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาการโครงการให้ดียิ่งขึ้น

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ด้านตัวแปร

3.1.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพในตำแหน่ง แบ่งเป็น

3.1.1.1 ครูผู้สอน ได้แก่ ครูผู้สอนในโครงการโรงเรียนสองภาษา โรงเรียนจ่าการบุญ โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี และโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม

3.1.1.2 ผู้บริหาร ได้แก่ คณะกรรมการบริหารโครงการ ในโครงการโรงเรียนสองภาษา โรงเรียนจ่าการบุญ โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี และโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม

3.1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การประเมินโครงการโรงเรียนสองภาษา แบ่งเป็น

- (1) การประเมินด้านบริบท
- (2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า
- (3) การประเมินด้านกระบวนการ
 - 3.1 การบริหารจัดการ
 - 3.2 การจัดการเรียนการสอน
- (4) ผลผลิต

3.2 ด้านแหล่งข้อมูล

3.2.1 ผู้อำนวยการ และคณะกรรมการบริหารโครงการโรงเรียนสองภาษา ปีการศึกษา 2546 ในจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ ผู้อำนวยการ และคณะกรรมการบริหารโครงการโรงเรียนจ่าการบุญ โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี และโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม

3.2.2 ครูผู้สอนในโครงการโรงเรียนสองภาษา ปีการศึกษา 2546 ในจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนจ่าการบุญ โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี และโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม

4. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม เพื่อประเมิน การดำเนินงานโครงการโรงเรียนสองภาษา จังหวัดพิษณุโลก ที่คณะกรรมการบริหารโครงการสร้าง ขึ้น โดยแบ่งเป็น 4 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการและเติมคำในช่องว่าง
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับด้านบริบท (Context Evaluation) ของโครงการโรงเรียนสองภาษา
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่สนใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสองภาษา ในด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยตอบตาม ความคิดเห็น ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน	เท่ากับ	หมายถึง
5	เห็นด้วยมากที่สุด	มีการปฏิบัติมากที่สุด หรือมีผลปรากฏชัดเจนมากที่สุด
4	เห็นด้วยมาก	มีการปฏิบัติมาก หรือมีผลปรากฏชัดเจนมาก
3	เห็นด้วยปานกลาง	มีการปฏิบัติปานกลาง หรือมีผลปรากฏชัดเจนปานกลาง
2	เห็นด้วยน้อย	มีการปฏิบัติน้อย หรือมีผลปรากฏชัดเจนน้อย
1	เห็นด้วยน้อยมาก	มีการปฏิบัติน้อย หรือมีผลปรากฏชัดเจนน้อยมาก

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคโครงการโรงเรียนสองภาษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. โดยการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บข้อมูล ถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม ผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี และผู้อำนวยการโรงเรียนจำการบุญ เพื่อใช้เครื่องมือในการประเมินโครงการด้วยตนเอง
2. คณะผู้ศึกษาวิจัยรวบรวมเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 35 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยเก็บข้อมูลระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม พ.ศ.2547

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเรื่องสถานภาพของแบบสอบถาม และเป็นข้อมูลแบบเลือกตอบในการประเมินด้านบริบท โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษา จังหวัดพิษณุโลก วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบโดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน ดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือผลที่ปรากฏชัดเจนมากที่สุด
ระดับค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือผลที่ปรากฏชัดเจนมาก
ระดับค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือผลที่ปรากฏชัดเจนปานกลาง
ระดับค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือผลที่ปรากฏชัดเจนน้อย
ระดับค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือผลที่ปรากฏชัดเจนน้อยที่สุด

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ในประเด็นปัญหาและอุปสรรค ในกระบวนการบริหารจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยจัดลำดับความถี่ และหาค่าร้อยละ

4. เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการวิเคราะห์ค่าสถิติ ดังนี้

4.1 ค่า IOC (Item Objective Congruence)

นำคะแนนที่ได้มาแต่ละข้อที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) และเลือกข้อที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.60 – 1.00 มาปรับปรุงแก้ไขเป็นแบบสอบถามตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ

4.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

ข้อมูลเรื่องสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลแบบเลือกตอบในการประเมินด้านบริบท และข้อมูลคำถามปลายเปิด ปัญหาและอุปสรรคในด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบ แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง

4.3 ค่าเฉลี่ย(Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษา จังหวัด พิษณุโลก ซึ่งใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง

7. สรุปผลการประเมินโครงการ

จากการประเมินโครงการการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสองภาษาในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนที่เข้าร่วมในโครงการฯ 3 โรงเรียนด้วยกัน คือ โรงเรียนจำการบุญ โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี และโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model เป็นกรอบแนวคิดการประเมินสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอเป็น 2 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพโดยรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการในด้านต่างๆ โดยภาพรวม แยกแต่ละโรงเรียน
- ตอนที่ 3 ผลการประเมินโครงการในด้านต่างๆ โดยภาพรวม รวมทั้ง 3 โรงเรียน
- ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรค ในด้านกระบวนการบริหารจัดการและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 1 สถานภาพโดยรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม

สังกัด

คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน ที่ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่อยู่ในสังกัดโรงเรียนจำการบุญ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 25.71 โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 27.71 โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 48.58

สถานภาพ

คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 35 คน เป็นประธานโครงการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86 กรรมการโครงการ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 ครูผู้สอน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 54.28

วุฒิการศึกษา

คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน ที่ตอบแบบสอบถาม มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86 ปริญญาตรี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 ปริญญาโท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 54.28

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการในด้านต่างๆ โดยภาพรวม แยกเป็น 3 โรงเรียน

2.1 โรงเรียนจำการบุญ

2.1.1 ด้านบริบทของโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนจำการบุญ จังหวัดพิษณุโลก ด้านบริบทในรายการข้อที่ว่าด้วยกระทรวงศึกษาธิการมีแผนงาน และเป้าหมายในการดำเนินโครงการอย่างชัดเจนให้กับโรงเรียน โดยมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในระดับน้อยที่สุด ส่วนในรายการอื่นทั้งหมดสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในระดับมากที่สุด โดยภาพรวมคือมากที่สุด

2.1.2 ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนจำการบุญ จังหวัดพิษณุโลก ว่าผลการปฏิบัติการดำเนินงานด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวม ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในระดับปานกลาง

2.1.3 ด้านกระบวนการของโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนจำการบุญ จังหวัดพิษณุโลก ว่าผลการปฏิบัติการดำเนินงานด้านกระบวนการโดยภาพรวม ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในระดับมาก

2.1.4 ด้านผลผลิตของโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนจำการบุญ จังหวัดพิษณุโลก ว่าผลที่ปรากฏชัดเจนด้านผลผลิตโดยภาพรวม ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในระดับมาก

2.2 โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี

2.2.1 ด้านบริบทของโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี จังหวัดพิษณุโลก ด้านบริบทในรายการข้อที่ว่าด้วยกระทรวงศึกษาธิการมีแผนงาน และเป้าหมายในการดำเนินโครงการ อย่างชัดเจนให้กับโรงเรียน โดยมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการในระดับปานกลาง ส่วนในรายการอื่นทั้งหมดสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการในระดับมากที่สุด โดยภาพรวมคือมากที่สุด

2.2.2 ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี จังหวัด พิษณุโลก ว่าผลการปฏิบัติการดำเนินงานด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวม ตามนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการอยู่ในระดับมาก

2.2.3 ด้านกระบวนการของโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี จังหวัด พิษณุโลก ว่าผลการปฏิบัติการดำเนินงานด้านกระบวนการโดยภาพรวม ตามนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการอยู่ในระดับมาก

2.2.4 ด้านผลผลิตของโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี จังหวัดพิษณุโลก ว่าผลที่ปรากฏชัดเจนด้านผลผลิตโดยภาพรวม ตามนโยบายของกระทรวงศึกษา ธิการอยู่ในระดับมาก

2.3 โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม

2.3.1 ด้านบริบทของโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม จังหวัด พิษณุโลก ด้านบริบทโดยภาพรวม ว่ามีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในระดับ มากที่สุด

2.3.2 ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนจ่าการบุญ จังหวัดพิษณุโลก ว่าผลการปฏิบัติการดำเนินงานด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวม ตามนโยบายของกระทรวงศึกษา ธิการอยู่ในระดับมากที่สุด

2.3.3 ด้านกระบวนการของโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนจำการบุญ จังหวัดพิษณุโลก ว่าผลการปฏิบัติการดำเนินงานด้านกระบวนการโดยภาพรวม ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับมากที่สุด

2.3.4 ด้านผลผลิตของโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนจำการบุญ จังหวัดพิษณุโลก ว่าผลที่ปรากฏชัดเจนด้านผลผลิตโดยภาพรวม ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 ผลการประเมินโครงการในด้านต่างๆ โดยภาพรวม รวมทั้ง 3 โรงเรียน

3.1 ด้านบริบทของโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียนในจังหวัดพิษณุโลก ด้านบริบท โดยภาพรวม ว่ามีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในระดับมากที่สุด

3.2 ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียน ในจังหวัดพิษณุโลก ว่าผลการปฏิบัติการดำเนินงานด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวม ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับมาก

3.3 ด้านกระบวนการของโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียนในจังหวัดพิษณุโลก ว่าผลการปฏิบัติการดำเนินงานด้านกระบวนการโดยภาพรวม ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับมาก

3.4 ด้านผลผลิตของโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียนในจังหวัดพิษณุโลกว่าผลที่ปรากฏชัดเจนด้านผลผลิตโดยภาพรวม ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคโดยรวมทั้ง 3 โรงเรียน ในด้านกระบวนการ บริหารจัดการ และกระบวนการ จัดการเรียนการสอน

4.1 ด้านการบริหารจัดการ

พบว่ามีปัญหาสำคัญหลายประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

- ก) การขาดแคลนครูผู้สอนชาวต่างประเทศ
- ข) งบประมาณจากส่วนกลางยังมีให้น้อย
- ค) การคัดเลือกนักเรียนที่เข้ามาเรียนในโครงการนี้มีความรู้และทักษะแตกต่างกัน

4.2 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

พบว่ามีปัญหาสำคัญหลายประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

- ก) ครูผู้สอนชาวต่างประเทศที่มี สอนไม่ตรงกับสาขาวิชาที่จบการศึกษา และมีการปรับเปลี่ยนบ่อย
 - ข) ครูชาวต่างประเทศ สอนไม่เน้นเนื้อหา เน้นแต่กระบวนการสอน ทำให้เด็กขาดความมั่นใจในความรู้ที่ได้ อาจเป็นเพราะ ครูชาวต่างประเทศยังไม่เข้าใจกระบวนการเรียนการสอนรูปแบบของประเทศไทย
 - ค) หนังสือ คู่มือครู ช่างแรกๆ ไม่เรียบร้อย แต่ระดับไม่มี การนำมาสร้างใหม่ไม่สะดวกและไม่พร้อมเท่าที่ควร

8. อภิปรายผล

ผลการประเมินโครงการการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสองภาษาในจังหวัดพิษณุโลก มีหัวข้อพิจารณาที่สามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้

8.1 ด้านบริบทของโครงการ

ความครบถ้วนของส่วนประกอบในโครงการ และเนื้อหาในโครงการ ของโรงเรียนสองภาษาในจังหวัดพิษณุโลกซึ่งประกอบด้วย โรงเรียนจ่าการบุญ โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม ที่ประเมินจากผู้บริหาร และกรรมการบริหารโครงการส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการมากที่สุด ที่มุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ภายใต้การบริหารจัดการของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นไปอย่างมีคุณภาพ และมีความเท่าเทียม แต่มีหนึ่งโรงเรียนที่ผู้บริหารโครงการมีความเห็นว่ากระทรวงศึกษาธิการไม่ได้ให้ความสำคัญแก่โรงเรียนด้านมีแผนงาน และเป้าหมายในการดำเนินโครงการทำให้มีปัญหาติดขัดบ้างในการดำเนิน

โครงการในช่วงเริ่มต้นโครงการ สิ่งนี้เป็นเพราะโรงเรียนที่ไม่ค่อยได้รับความชัดเจนเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาเดิมซึ่งความพร้อมของโรงเรียนประถมมีน้อยกว่า ส่วนอีกสองโรงเรียนในสังกัดสามัญศึกษาเดิมไม่มีปัญหาในรายการดังกล่าว จึงสรุปได้ว่าโรงเรียนในระดับประถมศึกษาได้รับคำแนะนำที่แตกต่างกับระดับมัธยมศึกษา แต่โดยภาพรวมใหญ่แล้วด้านบริบทมีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการมากที่สุด

8.2 ด้านปัจจัยนำเข้าในการดำเนินโครงการ

8.2.1 ผู้บริหารโครงการ กรรมการบริหารโครงการ มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการและวิธีการดำเนินโครงการเป็นอย่างดี มีเจตคติที่ดี และมีความสามารถในการเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมายให้โรงเรียนที่มีศักยภาพและความเพียงพอในทุกด้าน ทางผู้บริหารและกรรมการโครงการจึงได้มีการเตรียมความพร้อมอย่างดีมาก เพื่อที่จะดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบโรงเรียนสองภาษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้

8.2.2 ครูผู้สอน ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการและวิธีการดำเนินโครงการเป็นอย่างดี เป็นผู้ที่มีความสามารถ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ และมีจำนวนครูเพียงพอในการดำเนินงานในโครงการ สอนตรงตามสาขาที่จบการศึกษามาก และนักเรียนที่คัดเข้ามาเรียนมีความเหมาะสมและพอเหมาะต่อขนาดชั้นเรียนมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญต่อโครงการนี้ จึงต้องมีการบริหารจัดการที่ดี ทั้งการจัดหาครูผู้สอนที่เหมาะสมและนักเรียนที่สนใจในความสำเร็จของภาษาอังกฤษ เพราะปัจจัยในส่วนนี้มีส่วนในการดำเนินโครงการให้ลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดได้

8.2.3 ผู้ปกครองนักเรียนที่เข้าเรียนในโครงการมีความพร้อมในด้านฐานะ อยู่ในระดับที่เหมาะสมมาก ถ้าผลการประเมินในด้านนี้ออกมาในระดับปานกลางถึงน้อยทางคณะผู้ศึกษาคาดว่าจะทำให้เกิดปัญหาตามมาแน่นอน เพราะปัจจัยนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญมาก หากว่าผู้ปกครองที่ไม่มีความพร้อมทางด้านฐานะ เนื่องจากการจัดเก็บค่าเล่าเรียน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ของโครงการนี้สูงกว่านักเรียนที่เรียนในหลักสูตรปกติหลายเท่าตัว

8.2.4 งบประมาณ ในการดำเนินโครงการนี้ทั้งคณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน เห็นด้วยกับงบประมาณที่รัฐสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย อาจเป็นเพราะงบประมาณของรัฐมีจำกัด และโครงการใหม่ๆ เกี่ยวกับทางด้านการจัดศึกษามีมาก จึงไม่สามารถจัดสรรให้เพียงพอต่อโครงการนี้ได้เต็มที่ ส่วนการจัดเก็บ

ค่าเล่าเรียน การจัดเก็บเงินสนับสนุนในส่วนอื่นๆ มากเพียงพอที่จะใช้งบประมาณในส่วนนี้มาดำเนินงานบริหารจัดการ นอกเหนือจากเงินอุดหนุนที่รัฐจัดให้

8.2.5 สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนมีความพอเพียงและทันสมัยมากที่สุด สำหรับเอกสาร ตำราเรียนและคู่มือต่างๆ มีความเหมาะสมมาก และห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารสถานที่ก็มีความเหมาะสมมากเช่นกัน

8.2.6 ระยะเวลาในการเริ่มดำเนินโครงการมีความเหมาะสมกับสภาพความต้องการของสังคม และผู้ปกครองนักเรียนมาก ส่วนความเหมาะสมในการจัดชั่วโมงเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบมากเช่นกัน

8.3 ด้านกระบวนการในการดำเนินโครงการ

8.3.1 การบริหารจัดการ มีการสรรหาคณะกรรมการบริหารโครงการ กรรมการบริหารกองทุนโดยพิจารณาจากคุณสมบัติ และความสามารถที่เหมาะสม โดยยึดหลักคุณธรรม และความโปร่งใสเป็นอย่างมาก ส่วนการคัดเลือกครูผู้สอน การรับนักเรียน ก็ทำอย่างเป็นระบบมาก มีการวางแผนการใช้งบประมาณ โดยปฏิบัติตามแผนที่กำหนดโดยมุ่งเน้นที่ผลงาน การบริหารกองทุนก็มีประสิทธิภาพ ตรงตามวัตถุประสงค์ และดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นอันมาก มีการประเมินผล ควบคุม ดูแลการใช้งบประมาณเป็นระยะๆ และนำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงวิธีการดำเนินงานเป็นอย่างมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารและคณะทำงานร่วมมือกันอย่างเต็มที่ ทำให้การบริหารจัดการโดยภาพรวมมีประสิทธิภาพมาก

8.3.2 การจัดการเรียนการสอน คำนึงถึงความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาไทย และความพร้อม ความสนใจที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากที่สุด พร้อมทั้งนี้ยังได้มีการสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันดีงามแก่ผู้เรียนและพร้อมส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าที่จะใช้ ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากที่สุด ทั้งนี้ทั้งครูชาวไทยและครูชาวต่างประเทศยังได้มีการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยมุ่งที่จะให้ บรรลุเป้าหมายมากที่สุด สำหรับการวัดผลและการประเมินผลใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย ทำเป็นระยะ โดยนำผลนั้นมาปรับปรุงทางด้าน การเรียนการสอนอย่างมากที่สุดอีกด้วย นอกจากนี้ ครูยังติดตามผลการเรียนของนักเรียนและรายงานผู้ปกครองให้ทราบมากที่สุด นอกจากนั้นแล้ว ยังจัดให้ครูสอนตรงตามวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา และจัดสภาพการเรียนการสอนโดยเน้น ความเป็นไทยผสมผสานความเป็นสากลโดยให้ครูไทยเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างมาก ส่วนทางด้าน การจัดกิจกรรมก็สนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมกับประเทศเจ้าของภาษา ตลอดจน มีกิจกรรมร่วมกับนักเรียนปกติและชุมชนมากอีกด้วย

8.4 ด้านผลผลิตในการดำเนินโครงการ

ความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน คือ ทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน และ การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันมีมากขึ้น โดยคณะกรรมการบริหารโครงการ และครูผู้สอน เห็นว่าผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในการดำเนินงานโครงการนี้ และในด้านพัฒนาการของนักเรียนมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานในโครงการนี้ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง ซึ่งเป็นการดำเนินงานในระยะเริ่มต้น แต่โครงการนี้ยังไม่สิ้นสุดและยังคงดำเนินการต่อไป คณะกรรมการบริหารโครงการเห็นว่ายังคงต้องมีการประเมินโครงการนี้เป็นระยะต่อไป เพื่อที่จะได้นำสิ่งที่ได้จากการประเมินนำมาปรับปรุงแก้ไขในจุดที่บกพร่อง เพื่อนำไปสู่การบรรลุตามจุดหมายที่พึงประสงค์

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

9.1.1 ปัญหาที่พบมากในการศึกษาค้นคว้าคือปัญหาเรื่องการขาดแคลนครูผู้สอนชาวต่างประเทศ เพราะฉะนั้นแนวทางในการแก้ปัญหาควรจะมีการแลกเปลี่ยนครูผู้สอนชาวต่างประเทศที่สอนวิชาภาษาอังกฤษระหว่างโรงเรียน เหตุผลคือเรื่องสำเนียงแต่ละชาติต่างกัน นักเรียนในโครงการจะได้มีการเรียนรู้มากขึ้น

9.1.2 โรงเรียนที่มีความพร้อม หรือมีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ในด้านการจัดการเรียนการสอน ควรจะออกนิเทศก์ช่วยเหลือแนะนำ หรือจัดฝึกอบรมเป็นระยะให้กับโรงเรียนที่เพิ่งเริ่มดำเนินการโครงการ

9.1.3 ผู้บริหาร หรือคณะกรรมการบริหารโครงการ ควรจัดตั้งงบประมาณในการฝึกอบรมครูผู้สอนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ให้มากขึ้น หรืองบพิเศษสำหรับวิทยากร

9.1.4 โรงเรียนที่กำลังจะเปิดสอนในหลักสูตรสองภาษา หรือโรงเรียนที่เปิดสอนอยู่ในปัจจุบัน ควรจะมีการเตรียมความพร้อมด้านครูผู้สอนที่เป็นชาวไทย ที่สอนวิชาตรงกับสาขาและวิชาเอกที่จบการศึกษา ในโรงเรียนของตนเองโดยให้ทุนเพิ่มเติมเพื่อการศึกษาหรือพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

9.1.5 ผู้บริหาร หรือคณะกรรมการบริหารโครงการ ที่ตนเองบริหารงานอยู่ควรพิจารณาค่าตอบแทนสำหรับครูผู้สอนชาวไทยที่สอนในโครงการนี้ นอกเหนือจากที่รัฐจัดสรรให้ ค่าตอบแทนพิเศษที่สูงและน่าจูงใจ นอกเหนือจากเงินเดือนปกติ สามารถที่จะได้เป็นขวัญกำลังใจ

และเป็นสิ่งจูงใจสำหรับครูผู้สอน และครูผู้สอนอื่นที่ไม่ได้สอนในโครงการจะได้พัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น เพื่อที่จะได้รับการคัดเลือกเป็นครูผู้สอนในโครงการ โดยอาจจะไม่ต้องพึ่งครูผู้สอนชาวต่างประเทศ มากขึ้นก็ได้

9.1.6 โรงเรียนควรทำโครงการความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อรองรับนักเรียนที่เรียนในโครงการได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ เช่น โครงการมัคคุเทศก์น้อย ดี.เจ.น้อยภาคภาษาอังกฤษ เป็นต้น (ควรจะเป็นระดับมัธยม หรือประถมปลาย)

9.1.7 ภาครัฐควรเอาใจใส่และให้ความสำคัญต่อโรงเรียนที่เข้าร่วมในโครงการ ในระยะแรกในด้านการปฏิบัติให้มากขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดการดำเนินโครงการมีปัญหาตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการ และโรงเรียนที่น่าเอาใจใส่เป็นพิเศษน่าจะเป็นโรงเรียนในระดับประถมศึกษา เพราะ อาจจะขาดความพร้อมในหลายๆ ด้าน

9.1.8 ภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการพัฒนาโครงการ ตามที่ได้ ตั้งนโยบายไว้

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

9.2.1 ควรมีการประเมินโครงการการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสองภาษา ในจังหวัดอื่น ๆ ที่เปิดสอน

9.2.2 ควรมีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เข้าเรียนในโครงการ เปรียบเทียบ ระหว่างก่อนเข้าเรียนและหลังจากที่เรียน

9.2.3 ควรมีการประเมินการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของโครงการโรงเรียนสองภาษา

9.2.4 ควรมีการประเมินสภาพความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนของการจัดการเรียนการสอนรูปแบบโรงเรียนสองภาษา

9.2.5 ควรมีการประเมินทิศทางและความเป็นไปได้ของโครงการจัดการเรียนการสอน รูปแบบโรงเรียนสองภาษา

9.2.6 ควรมีการประเมินโครงการการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสองภาษา ในจังหวัดพิษณุโลก ที่กำลังดำเนินการอยู่ โดยศึกษาเป็นกรณี และลงลึกในรายละเอียด ต่อไป